

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

fas partes factum, uidelicet ut quotiescunq; & quando-
 1 docunq; Titius dictum fundum francare possit, & de
 quorum uerborum natura est, ut qualibet parte tēpo-
 ris, ac qualibet hora possit, quoniam uerbum quando-
 cunq; est distributiuum tēporis, & multiplicatiuum
 adeo, qd implicite multa tempora continet, ut omni,
 & qualibet parte tēporis possit infra quinquennium
 francare, argum. l. si cum in annos. ff. quibus mod.
 usufr. amit. l. precibus. cum ibi no. C. de impub. & ibi
 doct. & Bal. col. 11. & Bart. glo. & alij, in l. centurio. ff.
 de vulg. & pup. & illa uerba multiplicatiua geminata
 aliquid operari debent, ut sub iis cōprehendatur etiā
 ea, quae alias cōprehendi non deberent, & in quibus
 ratio dicat, qd regulariter nō deberēt contineri l. ba-
 2 lista. ibiq; Bar. ff. ad trebell. Præterea & tale pactum ap-
 ponitur fauore conductoris. c. ad nostram. cū ibi not.
 per glo. & doc. extra de emp. & uend. c. illos uos. cū ibi
 not. extra de pigno. ergo fauore ipsius contra locato-
 rem debet interpretari l. ueteribus. ff. de pac. & l. inter
 stipulantem. §. 1. cū simil. ff. de verb. oblig. debet igitur
 in fauore Titij conductoris interpretatio fieri, ut
 pensionis cursus eēt, qd qualibet tēporis parte, & hora
 francare possit. Quod etiā uerū esse suadet, nam si
 aliter diceremus, talis contractus esset usurarius, & lo-
 3 cator delinqueret, & cōsequenter contractus non ua-
 leret, quod non est dicendū, quoniam & semper debet
 fieri interpretatio benignior, & ut actus magis ualeat,
 quam pereat l. quoties. & l. in ambiguis. ff. de reg. iur.
 & c. in obscuris. cū simil. de reg. iur. in 6. item semper
 faciēda est interpretatio, ne quis deliquisse dicatur l.
 4 merito. cū simil. ff. pro socio. Nam & qd conductor qua-
 libet hora francare non possit, nisi post certum tem-
 pus, sapit usurariam prauitatem, & facit, qd contractus
 non ualeat ut est tex. ibiq; notant doc. & glo. in d. c. ad
 nostram. & in d. c. illo uos, & traditur latē per Moder.
 Veronen. in tracta. simulationis contractuum in. 10.
 presumptione. Vt ergo cesset talis presumptio usura-
 rum, & sic ne locator dicatur delinquere, & ut cōtra-
 ctus ualeat, dicamus Titium quandocunq; posse fran-
 care, hoc est qualibet hora tēporis infra quinquen-
 nium, quoniam sic partes, quae ita conuenerunt, uo-
 luissē uidentur, & contractus legem ex conuentione
 partium accipiunt l. contractus. ff. de reg. iur. & l. 1. §.
 si conueniatur. ff. de posu. cum similib. Vltimo hoc sa-
 5 tis benē probatur in l. cum uenderē. ff. loca. & ubi quis
 rem locare pot, donec pecunia, & pretiū ipsius rei sol-
 uatur, & quocunq; tēpore solui pot, & statim quo sol-
 uatur, locatio finitur, tres ulterius conductor ad pen-
 sionē tenetur, quem tex. Salice. ibi dicit esse notandū
 ad contractus, qui quotidie fiunt. Et pro hoc uē esse
 casus in terminis. in l. 2. C. de pac. inter emp. & uend.
 ¶ Quoad secundū dubiū, uidetur prima facie dicen-
 dum, pensionē deberi pro portione tēporis, quo fun-
 6 dus non fuit francatus, & sic habita cōsideratione de
 mēse in mensem, & de die in diē, prout dicitur in usu-
 ris, & quē solum pro rata tēporis, quo pecunia nume-
 rata nō fuit, debetur, iuxta l. lecta. cū ibi not. ff. si cert.
 peta. & l. accepta. C. de usuris cū similibus, & qd hoc sit
 uerū, probatur primo ex tex. ubi uidetur casus in ter-
 minis in l. sicut. in si. cum l. seq. ff. loca. quem Salic. ibi
 7 dicit optimē facere ad contractus ad affectū francan-
 dum, qui quotidie fiunt, ibi enim dicitur, & si em-
 ptor fundi conduxit illum à uenditore sub certa mer-
 cede, donec totum pretium fundi soluatur, soluta pe-
 cunia, hoc est pretio fundi, emptor tenetur ipsi uendi-
 tori mercedē prestare pro portione eius tēporis, quo
 pecunia numerata nō fuit. Est itaq; ibi casus, qd quan-
 do locatio est duratura, donec ptiū rei solutū fuerit,
 pretio soluto, pensio, & merces pro portione tēporis,
 quo pecunia nō fuit numerata, debetur. Idē ergo in

casu nostro dicendū esse uē, in quo locatio
 nium facta fuit cū pacto, qd conductor
 possit fundum francare, & emere, & sic
 duratura, donec res francaretur. Et per
 francata, uel saltē facta oblatione. & depo-
 8 titij francationis, quae idem importat, quoniam
 tio, iuxta l. 2. C. de pac. inter emp. & uend.
 C. de usufr. pensio fit solūda pro rata, & pro
 poris, & nō fructuum. ¶ Secundo hoc tri-
 9 bari & per tex. in l. si quis fundū. in si. cū
 si pendente locatione domus mihi facta
 mus sit facta mea, uel titulo legati, uel do-
 alio titulo, pensio cū effectu nō debet, ni-
 portione tēporis, quo locatio durauit.
 hac opinione stringit etiam & text. in l. q-
 princ. & in §. 1. ff. loca. & in l. sed ad des. C.
 titu. & not. per Bald. & alios. in l. ad em.
 conductor edibus locatis non potuerit
 aliquibus de causis uti, pensio non debet
 portione temporis. Et ita in casu nostro ui-
 cendum, qd ex quo conductor pro rata tē-
 10 fundo, & re locata usus fuit, pensio debet
 pro rata temporis, quo durauit locatio
 tionem, & depositionem pecunie fructu-
 ctam. Et hoc quarto suadet & per tex. in
 in l. diuortio. in princ. & §. 1. §. item si me-
 in anno. ff. solut. matr. ubi marito, uel etiam
 pensio rei dotalis illius anni, quo maritus
 solutus, debetur pro rata, & portione
 quo matrimonium durauit, & nō pro rata
 fructuum, & ita in casu nostro uidetur
 ¶ His tamen, & alijs non obstantibus con-
 iure uerius esse puto, qd Titius conductor
 ctum fundum francare, & emere possit
 & post perceptionem maioris partis fructu-
 tur ad pensionem secundi anni pro rata, & pro
 fructuum perceptorum, & nō pro rata tē-
 poris duntaxat. Ad quod dicendum mouet
 11 quoniam & pensionis, ac mercedis rei loca-
 ctæ propter fructus rei conductæ, & eo
 debentur, & non simpliciter contemplatione
 ris cōductionis: hoc expresse uoluit Salic.
 secunda oppositio. C. locati, & idē lo-
 deratione perēptionis, & perceptionis
 ri, & per cōsequens cōductor est debitor
 cundum quid, uidelicet propter fructus
 12 ctu, & nō simpliciter. Vnde & si cōductor
 fructus nō percipit, puta propter uitium
 casus in solitos, uel ad mercedē, & pensio-
 uel tenetur pro rata fructuum perceptorum, nec
 text. in c. propter sterilitatem extra de loca-
 13 ta pensionis remissio est faciēda. Quod patet
 si uno anno nihil exre conducta propter cau-
 tos percipere poterit, sit compensatio tē-
 aliorum annorum, & quatenus fuerit ubi
 cōductor tenetur d. c. propter sterilitatem
 de But. Abb. & alij. l. si uno anno. ff. loca. &
 eod. & facit ē. l. si merces. §. uis maior. cum
 14 loca. cū multis similibus. Item & qd merces
 contemplatione fructuum, & non simpliciter
 ctu tēporis cōductionis, patet ex tex. & cū
 per Alexan. Paul. de Cast. & alios post Bar.
 diuortio §. quod in anno. ubi pensiones conueni-
 bentur habito respectu ad perceptionem
 15 & non ad tempus, pro quo facta est locatio, &
 pte rea si quis fundum, ad unum annum pro-
 cedē locauerit, & contigerit bis in illo anno
 plici cultura fructus percipi, non debetur pen-
 sio, sed duplex, uel si unam tantum pensionem
 ueluti solū primos fructus percipiet, quoniam

quo locatio fructuum multiplicatur anni, et si
conductor illam multiplicationem fieri infra unum
annum debet considerare, ut biennium, quia quot
fructus fructus sunt, tot anni censentur, & tot pen
siones debentur. Et si contingat in quinquennio uni
fructus fructus, debetur unica pensio tunc, & quin
quennius annus consideratur, ueluti expressè col
ligitur ex d. in anno, iunctis ibi no. p. Bal. Pau. de
C. de ann. & alios, qui multipliciter explicat, &
d. de ann. 16. uol. 4. Accedat et id, quod uult gl.
in d. de ann. §. imperator. ff. loc. uolens, quod
merces rei locata non debeatur, nisi pro rata tem
poris, quo quis fructus, & sic pro tempore, quo quis fru
ctus percipit, ut si frui nihil aliud est, quam fructus
percipere, iunctis legibus sequentibus. ff. de usufr.
§. si quis ita stipulatus. ff. de uerbo. ob
lig. §. si fundus. ff. locati. ibi mercedem restitutas
temporis, quo fructus non fuerim. Ad propositum
tamen, quod ponit gl. in uerbo fructus. in l. ex
ce. Locati. exponendo tex. in uerbo fructus. hoc est
mercedem, quod pro fructu debentur, quare gl. est notabi
lis, & ad id, quod dicitur, addit et id, quod tamen
pro rata a Bart. ibi in l. si seruus. §. locati. ff.
de ann. facere, quare Bal. quoque ad hoc allegat ff.
de ann. §. colonus, & conductor non facit fructus suos,
sed mercedem, uel de ea fide habita: ex quo elat
ur mercedem debentur contemplatione fructuum: &
mercedem gloze etiam velle, allegando. §. uedi
deret diuisio. q. conductor rei, p. certa merce
dum emptor fructus. Et predicta suadetur etiam
ex quo de pradio urbano conducto dicuntur, ut
ad id, quod tenetur ad pensionem pro rata, & portio
nem, quo rei locata uti potuit, ut per Bald. Sa
l. in l. eadem. C. loca. & est tex. in d. l. si quis fun
dum locat. in l. qui in insulam. in prin. & in §. 1. &
in §. si quis. ff. locati. cum similibus: & rō
ne dicitur, quod fructus ex
fructu dicitur percipere, ut dicit gl. ibiq. Bart.
in l. eadem. item queritur. §. qui impleret. ff. loca.
in l. eadem. in 2. col. & in l. qui remanet. C. locati.
in l. eadem. propositum no. per Moder. Veronē. in tra
ditiōe §. d. in 3. p. sumptione. ubi per
moderantem, illa esse iusta pensio fundi loca
ti, quod nulla habito respectu ad fructus rei. Vnde
mercedem cum similibus. ff. de petito. heredit.
de mercedem colonorum, & rei locata esse loco fru
ctus, & ad id facit id, quod not. gl. in d. l. di
uino. & contrario in uer. uindemia, quare uno mo
do uindemia hoc est pecunie, & pensiones,
quod uindemia erant, & debebantur. Suffragatur
etiam in prin. ff. locati. ibi, & propter earum fructus
quod uindemia aureis annuis is ager locari ceperat. Ex
quo uindemia manifeste inferitur, quod si pensiones,
& mercedem non simpliciter pro tempore, sed pro
portione ad fructus, & non ad tempus simpli
ter, sed pro portione temporis simpliciter de
betur. Secundo principaliter predicta conclusio
confirmatur etiam, quod doctores communiter con
tinuam l. diuino. §. quod in anno. ut ibi per
moderantem & latius per Alexandrum, quod si con
ductor fundi pro uno anno in semestri
tempore percipere, tunc conductor ad integram pen
sionem pro tempore tenetur, & si in alio semestri ex
alio tempore fructus percipit, tenetur ad aliam
pensionem, ut ibi per eos: si ergo conductor

re locata utendo pro portione temporis tenetur, quare
integros fructus primæ cultura percipit, pariter uten
do pro rata temporis debet ad medietatem pensionis
teneri, si medietatem fructuum perceperit, uel ad ter
tiam pensionis, si tertiam tantum fructuum perceperit,
arguendo de toto ad partem, quod argui procedit. l. q.
de tota. ff. de rei uendicatio. l. iur. gentium. §. adeo. ff.
de pactis. c. penale. 14. q. 6. §. 5. & c. meretrices. 32. q. 4.
Sed in casu nostro Titius utendo re locata percipit
ultra dimidiam fructuum, ergo ultra dimidiam pen
sionis, & sic pro rata fructuum, & non pro rata tempo
ris simpliciter tenetur. ¶ Tertio pro hac eadem opinio
ne facit. l. 2. C. de pactis. inter emptorem, & uendito
rem, tenendo fundamentum superius factum, quod pro
pter fructus, & eorum respectu, ac contemplatione pen
sio, & affectus ex re locata soluitur, nam dicitur in d.
l. 2. quod qui ex pacto fundum retro uendere quicunque infra
certum tempus tenetur, potest actione ex uendito, uel præscri
ptis uerbis ueniri. prius tamen facta oblatione ac depo
sitione pretii contenti, & quod a tempore factæ oblatio
nis, & depositionis citra fructus percepti ex fundo ab
eo, qui retro uendere tenebatur, debentur aduersario:
ergo inferitur, quod percepti siue in totum, siue pro parte
an depositionem debent ad eum, qui retro uendere tene
batur, spectare. Sed cum in terminis nostris ipsi debere
tur pensio, & affectus propter fructus, qui ad eum spe
ctare debebant, ergo pro qua parte fructus ante obla
tionem, & depositionem fuerunt ab ipso Titio perce
pti, pro ea parte Titius ad pensionem tenebitur: de
hoc tamen uideas p. Alex. & melius per Soc. in l. qui Ro
ma. in prin. ff. de uerb. oblig. Et quamuis ex predictis sa
tis appareat allegata supra in contrarium non ob stare, ta
men ut ueritas clarius elucescat, sigillatim unicuique
ex obiectionibus respondendo, dico primo non ob stare tex. in
l. sicut. in fine cum l. sequē. ff. locati. quia loquitur in di
uersis terminis, & ex diuersis non fit bona illatio. l. Pa
pinianus exuli. ff. de minorib. l. inter stipulantē. §. sa
crā. uerbi. sed & hæc dissimilia. ff. de uerbo. obli. c. 2. de
translatio. §. lat. & c. per uenerabile. qui filii sunt legiti
mi. Nam si loquitur ille tex. quando is, cui esset facta uen
ditio fundi, ab emptore co duxisset, donec illius pretii
solueret, quoniam tunc soluto pretio ad pensionem pro
portione temporis tenetur, ut ibi, nos uero loquimur, quā
do non esset facta uenditio perfecta, sed pactum de uen
dendo infra certum tempus, & interim res eidem fuit certo
pretio locata. Et nulli dubium est, quod si aliud est uen
ditio, & aliud pactum de uendendo, multumque inter se dif
ferunt. l. in bonæ fidei. cum ibi no. ff. de eo. quod certo lo
co. Alex. in consi. 73. uol. 2. in consi. 76. col. 2. uol. 5. in
consi. 72. in 3. col. uol. 3. in consi. 119. 120. & 121. uol.
4. Et ratio diuersitatis inter unum casum, & alium ef
ficat potest, quoniam quando fundus uenditus locatur
emptori pro certa pensione, donec pretium soluitur,
tunc pensio non dicitur solui respectu fructuum per
ceptorum, nec respectu rei, quare per contractum emptio
nis effecta est ipsius emptoris, & rei propriæ non con
sistit conductio. l. si rem. alienam. ff. de pignoratitia
actio. sed respectu interesse, & loco usurarum, quare
hoc in casu etiam de iure canonico sunt permixta, ut
late habetur in c. conquestus. de usuris. & traditur per
Paul. de Cast. qui ita declarat, in dicta l. sicut. & ideo
quæ ratione usure, & interesse debentur, ac soluuntur
pro portione temporis, mensium, & dierum, qui
bus pecunia non est numerata. l. flecta. cum ibi not. ff.
si certum petat. & habetur in l. acceptam. C. de usur. pa
riter & pensio, quare loco usurarum, & interesse, debetur,
ut d. l. si cum uideret. ff. loca. quare ratio cessat in casu nostro,
quoniam res locata est ipsius locatoris, nec est aliquo modo ef
fecta ipsius conductoris, & ideo pensio soluitur, ac tol
ui debet respectu rei conductæ, & fructuum ex ea perce
ptorum,

